

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА 2012 г.
НА НАЦИОНАЛНАТА АСОЦИАЦИЯ ЗА ПРИЕМНА
ГРИЖА

СОФИЯ, 2012 г.

Скъпи приятели,

Националната асоциация за приемна грижа навлезе в своя разумен, рационален период.

След като през 2009 година, организацията беше създадена много емоционално, за да защити интересите на своите членове и да подпомогне приемната грижа, през 2012 година асоциацията предприе действия за своето позициониране, за създаването на структури и за активна комуникация с всички, за които асоциацията е важна.

Това беше година на динамика.

Година, в която всички ние се променихме и се научихме да приемаме новостите, да реагираме на тях и да сме заедно.

През 2012-та година асоциацията започна наистина да работи.

За мен, като председател на асоциацията, беше истинско предизвикателство да навляза в дебрите на приемната грижа от позицията на политик, а не само като приемен родител. С всеки изминал ден осъзнавам колко важно е да се работи в партньорство и екип.

И именно за това разчитам на вас.

Асоциацията има своето бъдеще. Защото ви има вас.

Благодарим ви за подкрепата.

*Мирослав Долапчиев
Председател на Управителния съвет*

1. Националната асоциация за приемна грижа – мисия, визия, ценности, принципи.

Какво е Националната асоциация за приемна грижа?

Националната асоциация за приемна грижа е българска неправителствена организация, която е създадена от приемни родители от страната. Нашата организация обединява усилията на приемните родители, неправителствени организации и наши партньори за намаляването на броя на изоставените деца, както и за осигуряването на истинско детство за деца в риск от изоставяне или живот в социални домове.

В Националната асоциация по приемна грижа членуват 180 приемни родители и граждани от цялата страна.

Нашата визия

Сигурно и истинско детство за уязвимите български деца!

Нашата мисия

Ние сме приемни родители и даваме дом, уют, грижа, обич и закрила на деца в риск, защото вярваме, че всяко дете трябва да има детство.

Какво правим?

- Насърчаваме приемната грижа и приемното родителство в Република България;
- Подобряваме живота и грижите за децата чрез приемната грижа и повишаваме нейното качество;
- Утвърждаваме приемната грижа като високохуманна дейност и прилагаме стандарти;
- Превръщаме приемната грижа в привлекателна и желана дейност;
- Подпомагаме приемните родители, които членуват в нашата организация, за да защитим общите им интереси и при разрешаването на специфични проблеми, които имат грижата за децата, настанени при тях.

Как правим това?

- Организираме и провеждаме конгреси, симпозиуми, конференции, дискусии, обучения и онлайн прояви в България и в чужбина;

- Установяваме и поддържаме сътрудничество с правителствени и неправителствени организации в страната и чужбина и особено с Международната организация за приемна грижа (IFCO);
- Осъществяваме изследвания от научно и практическо естество върху проблеми, които представляват интерес за членовете на Асоциацията;
- Разясняваме пред обществото задачите на приемната грижа за деца и ползите от нея;
- Участваме в национални и международни програми и проекти, свързани с целите на Асоциацията;
- Осъществяваме контакти със сродни организации в страната и чужбина.

Нашата основна цел е да подкрепим и да развиваме приемната грижа у нас като помагаме приемните родители, държавните институции и всеки, който подкрепя мисията ни, заедно да бъдем отговорни към децата в риск от изоставяне в социалните домове в България!

Нашите убеждения:

- Ние вярваме, че децата трябва да имат сигурно и щастливо детство.
- Ние знаем, че най-добрата среда за развитие на детето е семейната.
- Ние сме убедени, че родителите трябва да бъдат насърчавани да са отговорни и грижовни към децата си, но когато това не е възможно – децата трябва да се развиват в семейна среда, а не в дом.
- Ние, като родители, които се грижат за изоставени и травмирани деца, виждаме много ясно, че последиците от живота в дом върху децата, са пагубни.

Принципи:

- Ние сме приемни родители и даваме дом, уют, грижа, обич и закрила на деца в риск, защото вярваме, че всяко дете трябва да има детство.
- Ние се грижим и сме отговорни за настанените при нас деца.
- Ние сме съпричастни и уважаваме историята на детето и неговата семейна история.
- Ние уважаваме правото на детето да поддържа връзка със своите истински родители, близки или роднини, винаги, когато това е в техен интерес.
- Ние искаме обществото да знае за това, което правим, защото само така всички ще обърнат погледа си към децата в риск и трудностите, които имат техните семейства.
- Ние се грижим за чужди деца в собствения си дом, но те са български деца. Ние им помагаме да се включат, да се адаптират и да станат отговорни граждани на нашата страна.

2. Как решенията на едно Общо събрание могат да укрепят асоциацията.

Както знаете, нашата организация през изминалата година претърпя някои промени, които бихме могли да наречем еволюционни, продиктувани от необходимостта да се развиваме в положителна посока и най-вече да се **разрастваме и налагаме в общественото пространство , като значим субект в политиката за децата и приемната грижа.**

Преди да се само похвалим, ще споменем, че един от най-големите ни негативи за изминалата година бе организацията и провеждането на годишното общо събрание. Отдавайки го предимно на това, че все пак сме млада организация, с малко практика и опит, допуснахме свикването на общото събрание да се провали на два пъти и вместо до края на м. март, както е по устав, се проведе в началото на м. Май 2012 г. Провеждането на миналогодишното събрание се осъществи благодарение на едни от най-дейните ни членове - сем. Светлозар и Дияна Георгиеви, които подсигуриха помещението и всичко останало за да се чувстваме ние комфортно и уютно.

По време на Общото събрание на асоциацията през 2012 г., бяха направени някои промени в Управителния съвет, като беше избран нов председател. Увеличихме състава на УС с двама членове и от 5, членовете на УС станаха 7.

С увеличаването на броя на членовете на УС, както и с избирането на нов председател, Националната асоциация за приемна грижа направи сериозна крачка в развитието си – **превърна се от емоционална в рационална организация.**

3. Регионалните срещи – първи стъпки в запознаване с проблемите на приемната грижа по места

За сравнително кратък период от време, от юни 2013 година до края на годината, членове на Управителния съвет организираха и осъществиха срещи с членове на организацията в някои областни градове. Посетени бяха градовете Търговище, Шумен, Добрич, Пазарджик, Ракитово, Пловдив, Ст. Загора. В края на календарната година такива бяха осъществени в обл. Смолян, гр. Видин и гр. Кюстендил. По време на срещите си УС се запозна с проблемите на местно ниво на повече от 200 действащи приемни родители.

На тези срещи Управителният съвет се запозна с осъществяването на приемната грижа по места, с проблемите на родителите и решаването им. Разбира се, констатацията не беше далеч от очакваното - „Колкото общини

толкова и видове приемна грижа". Установени бяха индивидуални интерпретации на нормативната база от страна на отделите „Закрила на детето“, както по методиката за обучение, времетраенето за напасване, така и отпускането и отчета на средства.

4. Новите правила в приемната грижа и реакцията на Националната асоциация за приемна грижа

Междувременно, в края на м. август 2012-та година, бяха одобрени новите правила за прилагането на приемната грижа у нас. Това мотивира Управителният съвет на асоциацията да организира пресконференция, на която да представи своето становище. В него асоциацията подкрепя промените частично, като препоръчва да се внимава с децентрализацията на приемната грижа и да се следват интересите на децата и приемните родители.

В началото на септември асоциацията поиска спешна среща с ръководството на МТСП, АСП и ДАЗД. По време на срещата НАПГ декларира, че не желае да следва пътя на конфронтация и принуда, а по-скоро на партньорство и взаимно уважение и разбирателство. Висшето ръководство на отговорните институции бяха запознати с редица проблеми на приемните родители.

Поставени бяха административни и методологически въпроси като:

- новите граждански договори и отговорностите при внасянето на осигуровките, стажът за пенсиониране, възможността двама родители да сключат договора;
- проблемите с дългите срокове за напасване, както и с кратките срокове за извеждане на децата от семействата;
- „празните“ приемни семейства, при които няма настанени деца (по наши данни около 300);
- забавеното утвърждаване на приемни родители, преминали процедурата;
- липсата на възможност работещи като държавни служители да сключват граждански договори за приемна грижа;
- отчитането на индивидуалната помощ за децата и др.

След тази среща последва внасянето на писмо с 14 точки и предложения за справянето с проблеми, предизвикани от проблемите, описани в тях. Някои от отговорите и тълкуването на спорни казуси продължават да бъдат спускани като указания към Регионалните дирекции за социално подпомагане, а други все още чакат отговор.

Договорено беше да се осъществяват регулярни срещи, както и да се даде възможност на НАПГ да поставя регулярно своите въпроси.

5. Членовете на регионалните комисии по приемна грижа – успех на НАПГ

През 2012-та година особен успех на НАПГ е включването на членове на асоциацията като членове на Регионалните комисии по приемна грижа. Такива към края на годината са членовете на организацията в комисии в градовете: Смолян, Ст. Загора, Шумен, Търговище, Добрич, Силистра и Видин.

Още с първите заседания на комисии, участието в тях си пролича осезаемо.

За разлика от първоначалното набиране на кандидати с максимата „на всяка цена колкото може повече приемни семейства“, вече се набляга на качествата, съобразяват се съвкупност от образователни, морални и материални и др. критерии, които не могат да бъдат разписани в нормативните документи, но са значими когато се следва основният принцип „Най-доброто за детето“. В зародиш, членовете на комисии, се опитват да парират всеки опит на неправомерно искане за заличаване от регистъра, когато са налице достатъчно доводи и аргументи за това.

Важното е, че поради факта, че членовете на комисии по приемна грижа членуват в една и съща организация и имат общи цели и виждания, те се превръщат в проводник и основен източник за информация за работата на различните комисии и уеднаквяване на критериите им за работа. Освен това, поддържането на пряк контакт и възможността да се поставят директни, дори и неудобни въпроси на ръководството на МТСП, АСП и ДАЗД, издигна авторитета и влиянието на нашите членове в комисии. Важно е да се знае, че именно Регионалните комисии по приемна грижа ще навлизат все повече и повече в ролята си на регулатор на процесите в приемната грижа на областно ниво, като регулиране на броя и качеството на приемните семейства, а чрез председателите си, които са директори на съответните РДСП – и като контролиращи действията на отделите за закрила на детето.

6. Международната конференция по приемна грижа в София

Следващото значимо събитие, което се състоя в края на октомври 2012 г., в което участва като съорганизатор НАПГ, бе Международната годишна среща на приемните родители от 35 държави IFCO – 2012 г. Макар и скромен, приносът ни беше много осезаем.

В рамките на няколко дни успяхме да се запознаем с практиката на водещи страни като Англия, Дания, Норвегия. Видяхме и трудностите които има и в сега проходащите като Украйна, Русия, Румъния и Турция. Създадохме нови

приятелства и зададохме поредните си трудни въпроси на представителите на МТСП и АСП. За съжаление, установихме, че българският модел на приемна грижа отново е нещо уникално, което го няма никъде по света: смесица от доброволна и професионална, чиято единствена разлика е „платена или безплатна“, а професионалната е подобие на професия, но без ангажимент на работодателя към работника (професионалиста).

Успяхме, благодарение на дарители, да осигурим участието на 5 членове на асоциацията в международната конференция. Освен това, използвахме възможността да организираме и среща с координаторите на асоциацията на местно ниво и да въведем ясни правила за работата ни.

7. Комуникация с институциите

Неуредиците и интерпретациите на законовата уредба ни накара да бъдем много активни и критични към страните, от които зависи прилагането на приемната грижа. През 2012-та година бяха отправени 6 запитвания и искания по Закона за достъп до обществена информация, свързани основно с данни за развитието на приемната грижа, както и тълкуване на определени норми и факти в законодателството.

Същевременно, наши представители бяха включени в Работни групи за изменение на правилата за осиновяване на деца, настанени в приемни семейства, както и в друга група за разработване на програмите за обучение на кандидат-осиновители и кандидатите за приемни родители. В следствие на това ние участвахме активно в разписването на новите правила за обучение на приемни родители и осиновители, както и в разписването на стандарт за международно и национално осиновяване на деца, настанени в приемни семейства.

8. Организацията в края на 2012-та година

Параметри	Индикатори
Брой членове:	140 (100 процентов ръст в сравнение с 2011 г.)
Местоположение:	Асоциацията получи съгласие да се помещава на адреса на Националната мрежа за децата.
Брой проведени заседания на УС:	9
Медийни участия:	10 (8 радио участия и 2 телевизионни)
Получени сигнали и запитвания:	85
Отговори на сигнали и	78

запитвания:	
Сайт:	За шест месеца беше създаден нов сайт на асоциацията, който се поддържа регулярно.
Фейсбук страница:	Асоциацията поддържа активно комуникация с членовете на асоциацията.
Членства:	През 2012 г. Националната асоциация за приемна грижа стана член на Националната мрежа за децата.
Изпълнение на законови норми:	През 2012 г. асоциацията се регистрира в Държавната агенция за национална сигурност, съгласно изискванията на Закона за мерките срещу изпирането на пари.
Приходи и разходи:	<p>Приходи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Приходи от членски внос – 1050 лева • Приходи от дарения – 810 лева <p>Общо приходи: 1860 лева</p> <p>Разходи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Наем на зала за пресконференция – 120 лева • Юридически услуги – 150 лева • Празник за деца под приемна грижа – 50,80 лева • Изработка на печат и стикери за членски карти – 106,20 лева • Такси участие на 5 участника в Международната конференция по приемна грижа – 1350,00 лв. • Банкови такси – 72 лева <p>Общо разходи: 1849,00 лева</p> <p><i>В банковата сметка към 31.12.2012 г.: 11,00 лева.</i></p>

9. Задачи пред асоциацията за 2013 г.

- Да увеличим броя на членовете си.
- Да организираме Национална среща на приемните родители.
- Да направим изследване на причините за заличаване на приемни родители от регистрите на приемните родители.

- Да разширим участието си в Комисиите за приемна грижа.
- Да издадем две книжки за деца, тип „История на живота“.
- Да издадем Наръчник за правата на приемните родители.
- Да създадем младежка група към асоциацията от хора в приемна грижа.
- Да направим информационна кампания за ползата от родителството за децата и за родителите.

